

§234

Svar på motion från Lennart Ledin och Mats El Kott (L) om att införa gratis vaccination mot influensa och lunginflammation (RS/964/2016)

Sammanfattning

Lennart Ledin och Mats El Kott (L) har lämnat in en motion om att införa gratis vaccination mot influensa och lunginflammation. Motionärerna föreslår att i avvaktan på att regeringen tar beslut om nationella vaccinationsprogram för influensa och lunginflammation så ska regionfullmäktige besluta att avgifterna för vaccinering, både besöksavgift och avgift för vaccinet, tas bort inför kommande influensasäsong 2016-2017 och tills vidare.

Folkhälsomyndigheten har tagit fram beslutsunderlag till Socialdepartementet som just nu utreder frågan om särskilt vaccinationsprogram för bland annat influensa och pneumokockvaccination. Se remiss (RS/1172/2015). Folkhälsomyndigheten bedömer i sin hälsoekonomiska utvärdering att influensavaccination till riskgrupper bör införas som ett särskilt vaccinationsprogram. Om förslaget antas beräknas vaccinationsprogrammet införas nationellt under 2018.

Bedömningen har gjorts utifrån de tre kriterier och 13 faktorer som beskrivs i smittskyddslagstiftningen och dess förarbeten. För att en vaccination ska omfattas av ett nationellt särskilt vaccinationsprogram ska vaccinationen effektivt förhindra spridning eller minska sjukdomsburden av smittsamma sjukdomar i befolkningen eller vissa grupper, vara samhällsekonomiskt kostnadseffektiv samt hållbar från etiska och humanitära utgångspunkter. Folkhälsomyndigheten bedömer att det finns tillräcklig evidens för att influensavaccination har en effekt på sjukdomsburden av säsongsinfluensa och att de hälsoekonomiska effekterna motiverar ett införande av influensavaccination som ett särskilt vaccinationsprogram. Influensa står för en betydande sjuklighet och dödlighet varje år och vissa grupper i befolkningen löper en särskilt hög risk att drabbas av allvarlig sjukdom, komplikationer och försämrad livskvalitet till följd av infektionen. Folkhälsomyndigheten konstaterar vidare i sin utredning att jämfört med en situation utan vaccination skulle ett införande av influensavaccination i ett särskilt program innebära en ungefärlig kostnad per vunnet kvalitetsjusterat levnadsår (QALY) på 140 000 kronor för individer 65 år och äldre, 120 000 kronor för gravida, samt 40 000 kronor för individer i medicinska riskgrupper.

Region Jämtland Härjedalen är ett av de få landsting/regioner i landet som ännu inte infört kostnadsfri influensavaccination till personer >65 år och definierade riskgrupper, personer, oavsett ålder, med:

- kronisk hjärt- eller lungsjukdom
- svårbehandlad diabetes mellitus
- nedsatt infektionsförsvar (av sjukdom eller behandling)
- kronisk lever- eller njursvikt

- extrem fetma (BMI över 40) eller någon neuromuskulär sjukdom som påverkar andningen
- barn med flerfunktionshinder
- gravida

Ålderspensionärer och personer i riskgrupp enligt ovan subventioneras redan idag och betalar 75 kronor för en influensavaccination. Övriga betalar 130 kronor.

Ålderspensionärer i Jämtland har enligt Folkhälsomyndighetens influensarapport den näst lägsta vaccinationstäckningen mot säsongsinfluensa i landet, 36 % under säsong 2015-2016 jämfört med riksgenomsnitt på 49,1%. Folkhälsomyndigheten konstaterar att kostnadsfrihet är en viktig faktor för att uppnå en god vaccinationstäckning, men lyfter också andra faktorer som hög tillgänglighet och information.

Frågan om pneumokockvaccination till specifika riskgrupper har Folkhälsomyndigheten värderat i en separat hälsoekonomisk utredning. Där konstateras att en sådan riktad vaccination är effektiv, minskar sjukdomsbördan och att de hälsoekonomiska effekterna motiverar ett införande av pneumokockvaccination som särskilt vaccinationsprogram för riskgrupper. Vaccinationstäckning gällande pneumokockvaccination till riskgrupper sammanställs inte så att jämförbar statistik över landet föreligger, men enligt försäljningsstatistik placerar sig Region Jämtland Härjedalen lågt samtidigt som regionen sedan många år har en hög rapporterad förekomst av invasiv pneumokocksjukdom. Kostnadsaspekten är här än mer utmanande för patienten med en kostnad för pneumokockvaccination på 200 kr, en patientavgift på 300 kr samt en hanteringsavgift på 100 kr vilket ger en total kostnad för pneumokockvaccination på 600 kr i Region Jämtland Härjedalen. Detta ska jämföras med att ex. vis Stockholms läns landsting erbjuder kostnadsfri vaccination mot såväl influensa som pneumokocksjukdom.

En beräkning av den årliga vaccinkostnaden för att ge gratis influensavaccination till personer äldre än 65 år samt de medicinska riskgrupperna (50 % täckning, ca 15 000 personer) uppgår till 465 000 kronor och bortfallet av patientavgifter uppgår i det fallet till ca 725 000 kronor.

Pneumokockvaccination kräver 2 vaccinationer per person. Om man räknar med att påbörja vaccination av 1000 personer ur de medicinska riskgrupperna medför detta en vaccinkostnad på 660 000 kronor per år de första åren och bortfall av besöksavgift (2x300 kr) på 600 000 kronor.

Den samlade vaccinkostnaden enligt ovan uppgår till 1,1 miljoner kronor, till detta ska läggas bortfall av patientavgifter på 1,3 miljoner kronor, en sammanlagd kostnad på 2,4 miljoner kronor.

Som framgår av Region Jämtland Härjedalens svar på remissen Riskgruppsvaccinationer som särskilda vaccinationsprogram (RS/1172/2016) är regionen positiv till förslaget om vaccinationsprogram för riskgrupper. Ett sådant program skulle främja en jämlik vård över

landet och är eftersträvansvärt ur ett medicinetiskt och humanitärt perspektiv. Dock gör Region Jämtland Härjedalens ansträngda ekonomiska läge att ett införande i förtid utan kostnadstäckning inte är möjligt.

Som Folkhälsomyndigheten konstaterar är, förutom kostnadsfrihet, hög tillgänglighet och information viktiga faktorer för att uppnå en god vaccinationstäckning. Inför årets influensasäsong pågår ett arbete för att öka täckningsgraden genom att öka tillgängligheten för riskgrupper och informera patienter och allmänheten via massmedia, webbplatsen och sociala medier.

All personal inom Region Jämtland Härjedalen erbjuds kostnadsfri influensavaccination och särskilt hälso- och sjukvårdspersonal rekommenderas att vaccinera sig. För att öka tillgängligheten finns nu ett drop-in rum mitt emot receptionen vid Östersunds sjukhus där personal och patienter kan vaccinera sig. Alla hälsocentraler i länet har extra mottagningar för influensavaccinering. Primärvården tillhandahåller också vaccin till kommunernas äldreboenden där distriktsläkare eller sjuksköterska utför vaccinationerna.

Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget bör Region Jämtland Härjedalen avvakta den nationella rekommendationen kring riskgruppsvaccinationer och inte införa avgiftsfri vaccinering mot influensa och pneumokocker i förtid.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

Protokollsanteckning

Elin Lemon (C), Thomas Andersson (C) och Anton Nordqvist (MP) deltar inte i beslutet.

Expedieras till

Lennart Ledin (L)

Mats El Kott (L)

Hälso- och sjukvårdsdirektör

Chef Område Patientsäkerhet

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion från Lennart Ledin och Mats El Kott (L) om att införa gratis vaccination mot influensa och lunginflammation
- Motion från Lennart Ledin och Mats El Kott (L) angående att införa gratis vaccination mot influensa och lunginflammation